

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-10441/2022-ERU
Č. j. 10441-19/2022-ERU

V Ostravě dne 2. května 2024

USNESENÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve společném správním řízení vedeném podle ust. § 88 odst. 2 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“) pod sp. zn. OSR-10441/2022-ERU, ve kterém byla sloučena správní řízení sp. zn. OSR-01410/2021-ERU zahájené dne 25. dubna 2022 z moci úřední podle ust. § 90 zákona o odpovědnosti za přestupky, v návaznosti na ust. § 150 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), a správní řízení sp. zn. OSR-10198/2022-ERU, zahájené dne 19. května 2022 z moci úřední podle ust. § 78 zákona o odpovědnosti za přestupky v návaznosti na ust. § 46 správního řádu, s obviněnými z přestupků, kterými jsou

fyzická osoba podnikající [redacted]

zastoupená Mgr. Tomášem Šmucrem, advokátem
se sídlem Míru 231, 337 01 Rokycany, ev. č. ČAK: 13890

a

právnícká osoba **Obec Kamenný Most**,
se sídlem Kamenný Most 80, 273 26 Kamenný Most, IČO: 006 63 956,

ve věci podezření ze spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. prosince 2020 (dále jen „energetický zákon“), rozhodl

t a k t o :

Správní řízení vedené s obviněnými z přestupku, kterými jsou fyzická osoba podnikající [redacted] (dále jen „účastník řízení č. 1“), a právnícká osoba **Obec Kamenný Most**, se sídlem Kamenný Most 80, 273 26 Kamenný Most, IČO: 006 63 956 (dále jen „účastník řízení č. 2“) pod sp. zn. OSR-10441/2022-ERU pro podezření ze spáchání **přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona**, kterého se měl účastník řízení č. 1 dopustit tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 17. července 2020 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Kamenný Most, u budovy č. p. 14 prostřednictvím strojního mechanismu zemní práce, v důsledku kterých došlo k poškození středotlakého plynovodu IPE DN 50 (dále jen „plynárenské zařízení“), a tím porušení zákazu poškození energetického zařízení, a kterého se měl účastník řízení č. 2 dopustit tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona dne 17. července 2020 koordinoval práce a nepravdivě ujistil **účastníka řízení č. 1 a fyzickou osobu podnikající** [redacted] (dále jen [redacted]), že se v místě provádění zemních prací nenachází žádné plynárenské zařízení, což téhož dne vedlo k poškození plynárenského zařízení,

se v souladu s ust. § 86 odst. 1 písm. c) zákona o odpovědnosti za přestupky

z a s t a v u j e,

neboť spáchání skutku, o němž se vede řízení, nebylo obviněným prokázáno.

Odůvodnění

I. Zjištění předcházející správnímu řízení

- [1] Správní spis sp. zn. 01410/2021-ERU byl veden na základě podnětu, který byl Energetickému regulačnímu úřadu (dále jen „Úřad“ nebo „správní orgán“) doručen dne 5. února 2022. Předmětem podnětu bylo poškození plynárenského zařízení, ke kterému došlo dne 17. července 2020 v obci Kamenný Most, u budovy č. p. 14. Spis sp. zn. 01410/2021-ERU byl dne 1. února 2022 předán odboru sankčních řízení a ve věci spáchání přestupku účastníkem řízení č. 1 v něm bylo pokračováno.

II. Průběh správního řízení

- [2] Správní řízení vedené pod sp. zn. OSR-01410/2021-ERU bylo zahájeno s účastníkem řízení č. 1 doručením příkazu č. j. 01410-16/2021-ERU ze dne 11. dubna 2022 (dále jen „příkaz“). Uvedeným příkazem uznal Úřad účastníka řízení č. 1 vinným ze spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona. Úřad účastníkovi řízení č. 1 výrokem II. uvedeného příkazu uložil pokutu ve výši 48 000 Kč. Příkaz byl účastníkovi řízení č. 1 doručen dne 25. dubna 2022.
- [3] Dne 2. května 2022 byl Úřadu doručen odpor účastníka řízení č. 1 proti příkazu. Odpor byl podán v zákonem stanovené lhůtě.
- [4] Správní řízení vedené pod sp. zn. 10198/2022 bylo zahájeno s účastníkem řízení č. 2 na základě podkladů ze spisu sp. zn. 01410/2021-ERU, jejichž kopie byly do spisu sp. zn. 10198/2022-ERU vloženy dne 18. května 2022 záznamem z téhož dne č. j. 10198-2/2022-ERU.
- [5] Dne 19. května 2022 vydal Úřad Oznámení o zahájení správního řízení č. j. 10198-3/2022-ERU, které bylo účastníku řízení č. 2 doručeno dne 19. května 2022. Zároveň s oznámením o zahájení řízení byl účastník řízení č. 2 vyrozuměn o možnosti nahlížet do spisu, požádat o nařízení ústního jednání a vyjádřit se k podkladům.
- [6] Dne 26. května 2022 byla usnesením č. j. 10441-1/2022-ERU správní řízení vedená pod sp. zn. OSR-01410/2021-ERU a sp. zn. OSR-10198/2022-ERU spojena do společného správního řízení vedeného pod sp. zn. OSR-10441/2022-ERU. Účastník řízení č. 1 byl o této skutečnosti vyrozuměn přípisem č. j. 10441-2/2022-ERU ze dne 26. května 2022, který byl mu doručen dne 27. května 2022. Účastník řízení č. 2 byl o této skutečnosti vyrozuměn přípisem č. j. 10441-3/2022-ERU ze dne 26. května 2022, který byl mu doručen dne 30. května 2022.
- [7] Dne 31. srpna 2023 vydal Úřad rozhodnutí č. j. 10441-13/2022-ERU (dále jen „rozhodnutí v 1. stupni“), kterým uznal účastníka řízení č. 1 i účastníka řízení č. 2 (dále též souhrnně „účastníci řízení“) vinnými ze spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona. Účastníkovi řízení č. 1 Úřad uložil pokutu ve výši 28 000 Kč a povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč, účastníkovi řízení č. 2 pokutu ve výši 20 000 Kč a povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč. Rozhodnutí v 1. stupni bylo účastníku řízení č. 1 doručeno dne 31. srpna 2023 a účastníku řízení č. 2 dne 4. září 2023.
- [8] Dne 15. září 2023 byl Úřadu doručen rozklad účastníka řízení č. 1 proti rozhodnutí v 1. stupni. Dne 9. ledna 2024 vydala Rada Energetického regulačního úřadu rozhodnutí č. j. 10441-18/2022-ERU, kterým rozhodnutí v 1. stupni zrušila a věc vrátila k novému projednání.

III. Popis skutkového stavu

- [9] Zemní práce, při kterých došlo dne 17. července 2020 v obci Kamenný Most, u budovy č. p. 14 k poškození plynárenského zařízení prováděl stavebním strojem značky JCB 3CX zaměstnanec [REDAKCE] při výkopových pracích na ukotvení posilovacího stroje (dále jen „stavba“).

- [10] Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Středočeského kraje, Územní odbor Kladno, Obvodní oddělení Zlonice vydalo dne 3. listopadu 2020 usnesení [REDAKCE] [REDAKCE] kterým odložilo trestní věc podezření ze spáchání přečinu účastníkem řízení č. 2. Podle tohoto usnesení montáž posilovacích strojů objednal v květnu 2020 u účastníka řízení č. 1 starosta účastníka řízení č. 2 s předpokládaným termínem plnění v září 2020.
- [11] V červenci 2020 se účastníku řízení č. 1 uvolnil termín, v té době byl starosta účastníka řízení č. 2 na dovolené, takže komunikaci s účastníkem řízení č. 1 obstarával místostarosta účastníka řízení č. 2. Dne 17. července 2020 se na místo stavby dostavil syn účastníka řízení č. 1 spolu s dalším zaměstnancem účastníka řízení č. 1.
- [12] Místostarosta účastníka řízení č. 2 se domníval, že kotvicí část strojů nebude vyžadovat výkop do velké hloubky a ukázal zaměstnancům účastníka řízení č. 1, kde má být proveden výkop, aniž by věděl, že se v daném místě nachází plynárenské zařízení.
- [13] [REDAKCE] v přípisech doručených Úřadu ve dnech 2. prosince 2021 (č. j. 01410-11/2021-ERU) a 20. prosince 2021 (č. j. 01410-13/2021-ERU) uvedl, že zadavatelem prací byl účastník řízení č. 2, ale že traktorbagr si od něj telefonicky objednal účastník řízení č. 1.
- [14] Podle vyjádření účastníka řízení č. 2 doručeného Úřadu dne 15. července 2021 (č. j. 01410-3/2021-ERU) účastník řízení č. 1 zemní práce na stavbě prováděl jako zhotovitel pro účastníka řízení č. 2, na základě objednávky ze dne 27. května 2020. Při přijetí objednávky dne 31. května 2020 účastník řízení č. 1 uvedl, že výkop pro zabudování posilovacích strojů bude proveden ručně.
- [15] Mezi účastníkem řízení č. 2 a účastníkem řízení č. 1 nedošlo k písemnému předání staveniště. Rovněž nedošlo k předání ani převzetí staveniště mezi účastníkem řízení č. 1 a [REDAKCE]
- [16] Před zahájením zemních prací nebylo vydáno stanovisko správce plynárenského zařízení ani provedeno vytyčení polohy plynárenského zařízení v terénu.
- [17] Účastník řízení č. 1 ve vyjádřeních doručených Úřadu ve dnech 12. října 2021 (č. j. 01410-7/2021-ERU) a 13. května 2022 (č. j. 01410-22/2021-ERU) popřel, že by pro účastníka řízení č. 2 prováděl zemní práce, při kterých došlo k poškození plynárenského zařízení.
- [18] Podle přípisu č. j. 01410-11/2021-ERU práce na místě koordinovali účastník řízení č. 1 i účastník řízení č. 2. Podle přípisu č. j. 01410-13/2021-ERU v době poškození plynárenského zařízení na stavbě nebyl účastník řízení č. 1 osobně přítomen, ale byli tam jeho zaměstnanci (včetně syna účastníka řízení č. 1). Zaměstnanec [REDAKCE] (strojník) se před výkopem ptal, zda jsou na místě inženýrské sítě. Zaměstnanci účastníka řízení č. 1 mu ukázali, kde mělo být podle účastníka řízení č. 2 místo výkopu, po poškození plynárenského zařízení ale popírali, že by účastníka řízení č. 1 znali a nepomáhali s opravou havárie. Naopak [REDAKCE] se podílel na opravě plynárenského zařízení vyčištěním a opětovným zásypem poškozeného místa. Přílohou přípisu [REDAKCE] č. j. 01410-13/2021-ERU byl záznam o provozu stroje ze dne 17. července 2020, kde místostarosta účastníka řízení č. 2 podepsal tvrzení „za poškození řádně neoznačených sítí neodpovídá obsluha stroje ani dodavatel prací“.
- [19] Účastník řízení č. 1 ve vyjádřeních doručených Úřadu ve dnech 13. května 2022 (č. j. 01410-22/2021-ERU) a 11. července 2022 (č. j. 10441-12/2022-ERU) uvedl, že jeho návrh na provádění ručního výkopu nebyl účastníkem řízení č. 2 přijat a následně se účastníci řízení dohodli na výkopu bagrem, aby práce urychlili. Účastník řízení [REDAKCE] neznal, práce [REDAKCE] byly objednány účastníkem řízení č. 2 a účastník řízení č. 1 [REDAKCE] kontaktoval až následně. V přípise ze dne 11. července 2022 (č. j. 10441-12/2022-ERU) účastník řízení č. 1 dodal, že se jeho zaměstnanci podíleli na opravě plynárenského zařízení.
- [20] Účastník řízení č. 2 ve vyjádření doručeném Úřadu dne 24. června 2022 (č. j. 10441-8/2022-ERU) potvrdil, že objednávku provedl jeho starosta, který byl v době poškození plynárenského zařízení

na dovolené, ale popřel že by objednával práce [REDACTED] nebo že by se s účastníkem řízení č. 1 dohodl na provádění strojního výkopu. Účastník řízení č. 2 sice vystavil [REDACTED] fakturu, ale nikoli za zemní práce, během kterých došlo k poškození plynárenského zařízení, nýbrž za zemní práce spojené s opravou plynárenského zařízení.

- [21] Vzniklé poškození bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku 2 821 m³ plynu do ovzduší za dobu 70 minut a k přerušení dodávky plynu 1 konečnému zákazníkovi (kategorie maloobděratel) po dobu 3 hodin 20 minut, jak vyplývá z Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení ze dne 17. července 2020, číslo hlášení v SAP ESM: [REDACTED] a z Protokolu o úniku plynu z poškozeného plynárenského zařízení ze dne 17. července 2020, [REDACTED]
- [22] Náklady spojené s opravou plynárenského zařízení a únikem plynu byly uhrazeny účastníkem řízení č. 2.

IV. Právní hodnocení

IV. I. Použitá právní úprava

- [23] Podle článku 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod se trestnost činu posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán. Pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější.
- [24] Podle ust. § 2 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky se odpovědnost za přestupek posuzuje podle zákona účinného v době spáchání přestupku; podle pozdějšího zákona se posuzuje jen tehdy, je-li to pro pachatele přestupku příznivější. Podle ust. § 2 odst. 6 téhož zákona pachateli lze uložit vždy jen takový druh správního trestu, který dovoluje uložit zákon účinný v době, kdy se o přestupku rozhoduje.
- [25] Ve smyslu ust. § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky se přestupkem rozumí společensky škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, nejde-li o trestný čin.
- [26] Z hlediska posouzení odpovědnosti účastníků řízení za vytýkané jednání a uložení správního trestu jsou rozhodnými právními úpravami zákon o odpovědnosti za přestupky a energetický zákon.
- [27] Zákon o odpovědnosti za přestupky byl v době od spáchání vytýkaného jednání účastníky řízení novelizován třikrát, a to nejnověji zákonem č. 277/2019 Sb. s účinností od 1. ledna 2024. Energetický zákon byl v době od spáchání vytýkaného jednání účastníky řízení novelizován třináctkrát, a to nejnověji zákonem č. 469/2023 Sb., kdy tato novela nabyla účinnosti 1. dubna 2024.
- [28] S ohledem na ust. § 2 odst. 1 a 6 zákona o odpovědnosti za přestupky proto správní orgán porovnal všechna relevantní ustanovení energetického zákona a jeho novelizovaného znění a dospěl k závěru, že ustanovení relevantní pro právní hodnocení jednání účastníků řízení, a též trestnost tohoto jednání z hlediska podřazení porušení právní povinnosti pod kategorií přestupku, zůstala obsahově totožná. Správní orgán proto neshledal důvod k použití zákona pozdějšího a postupoval při posuzování odpovědnosti účastníků řízení za vytýkané jednání i při ukládání sankce podle právní úpravy účinné v době, kdy bylo spácháno (tj. podle energetického zákona a zákona o odpovědnosti za přestupky).

IV. II. Obecný právní rámec

- [29] Přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8, 9, 10 nebo ust. § 68 odst. 3 nebo 5 energetického zákona. V rámci správního řízení se správní orgán zabýval porušením zákazu

poškození energetického zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 energetického zákona.

- [30] Podle ust. § 20 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky je právnická osoba pachatelem, jestliže k naplnění znaků přestupku došlo jednáním fyzické osoby, která se za účelem posuzování odpovědnosti právnické osoby za přestupek považuje za osobu, jejíž jednání je přičitatelné právnické osobě a která porušila právní povinnost uloženou právnické osobě, a to při činnosti právnické osoby, v přímé souvislosti s činností právnické osoby nebo ku prospěchu právnické osoby nebo v jejím zájmu; za porušení právní povinnosti uložené právnické osobě se považuje též porušení právní povinnosti uložené organizační složce nebo jinému útvaru, který je součástí právnické osoby.
- [31] Podle ust. § 20 odst. 2 písm. a) zákona o odpovědnosti za přestupky se za osobu, jejíž jednání je přičitatelné právnické osobě, za účelem posuzování odpovědnosti právnické osoby za přestupek považuje statutární orgán nebo člen statutárního orgánu.
- [32] Podle ust. § 22 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky je podnikající fyzická osoba pachatelem, jestliže k naplnění znaků přestupku došlo jednáním fyzické osoby, která se za účelem posuzování odpovědnosti podnikající fyzické osoby za přestupek považuje za osobu, jejíž jednání je přičitatelné podnikající fyzické osobě a která při podnikání osoby, ve vztahu ke které se považuje za osobu, jejíž jednání je přičitatelné podnikající fyzické osobě, nebo v přímé souvislosti s ním anebo ku prospěchu této podnikající fyzické osoby nebo v jejím zájmu porušila právní povinnost, která je uložena podnikající fyzické osobě nebo fyzické osobě.
- [33] Podle ust. § 22 odst. 3 písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupky se za osobu, jejíž jednání je přičitatelné podnikající fyzické osobě, se za účelem posuzování odpovědnosti podnikající fyzické osoby za přestupek považuje fyzická osoba, která plní úkoly podnikající fyzické osoby.

IV. III. Právní posouzení skutku

- [34] V projednávaném případě je znakem skutkové podstaty přestupku poškození plynárenského zařízení a trestat tak lze pouze pachatele, který přímo svou činností plynárenské zařízení poškodil. V daném případě není na základě zjištěných okolností pochyb o tom, že to byl zaměstnanec [REDACTED] kdo prováděl zemní práce, v důsledku kterých došlo k poškození plynárenského zařízení.
- [35] Správní orgán však nemá za prokázané, pro koho [REDACTED] zemní práce prováděl. [REDACTED] uvedl, že práce prováděl pro účastníka řízení č. 2, ale že strojní výkop si u něj objednal účastník řízení č. 1. Účastník řízení č. 1 uvedl, že [REDACTED] objednal účastník řízení č. 2 a účastník řízení č. 1 jej kontaktoval až následně. Účastník řízení č. 2 však popřel, že by práce [REDACTED] objednal. Vzhledem k charakteru prací mezi zúčastněnými osobami neproběhlo písemné předání staveniště.
- [36] Smluvní vztahy jsou mezi danými subjekty natolik komplikované, že není možné dojít k jednoznačnému závěru, kdo nese skutečnou odpovědnost za poškození plynárenského zařízení. Je nesporné, že poškození plynárenského zařízení bylo způsobeno strojní činností zaměstnance [REDACTED] avšak nebylo zjištěno, kdo přesně mu práci zadal, kdo ho úkoloval a měl ho informovat o existenci plynárenského zařízení v místě prací. Zároveň však není možné bez pochyb přisuzovat odpovědnost za projednávaný skutek [REDACTED] protože ten strojní práce prováděl nejméně pro jednoho z účastníků řízení a byl při své činnosti nejméně jedním z účastníků řízení úkolován (byť přesné poměry na staveništi nebyly prokázány).

IV. IV. Zastavení správního řízení

- [37] Správní orgán je povinen v rámci řízení o přestupku ctít zásadu vyhledávací a jejím prostřednictvím i tzv. zásadu materiální pravdy ve smyslu ust. § 3 správního řádu, tedy zjišťování stavu věci, o kterém nejsou důvodné pochybnosti. V daném případě však panují důvodné pochybnosti, komu bylo

přičitatelné jednání zaměstnance [REDACTED] při kterém došlo k poškození plynárenského zařízení.

- [38] I vzhledem k časovému odstupu od spáchání skutku (více než 3 roky před vydáním tohoto usnesení) a skutkovému stavu tvrzenému [REDACTED] (kdy objednávka zemního stroje ze strany účastníka řízení č. 1 měla být pouze ústní), jakož i tvrzením účastníka řízení č. 1 a účastníka řízení č. 2, se doložení skutečného skutkového stavu, o kterém by nebyly důvodné pochybnosti, nejeví pravděpodobným.
- [39] Lze tak uzavřít, že se správnímu orgánu nepodařilo prokázat, komu je přičitatelné jednání zaměstnance [REDACTED] při kterém došlo k poškození plynárenského zařízení, a proto je nutné posoudit danou věc i v souladu se zásadou ve prospěch *in dubio pro reo* (v pochybnostech ve prospěch obviněných). Je tak nutné konstatovat, že odpovědnost za dané jednání nebyla prokázána účastníkovi řízení č. 1 ani účastníkovi řízení č. 2.
- [40] Na základě důvodů výše uvedených skutečností a okolností se správní orgán rozhodl s ohledem na neprokázání spáchání přestupku ze strany účastníků řízení (potažmo ani jednoho z nich) správní řízení ve smyslu ust. § 86 odst. 1 písm. c) zákona o odpovědnosti za přestupky zastavit tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto usnesení.

Poučení

Proti tomuto usnesení lze podat rozklad v souladu s ust. § 152 správního řádu k Radě Energetického regulačního úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení usnesení, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené usnesení připraveno k vyzvednutí. Včas podaný a přípustný rozklad má odkladný účinek.

Mgr. Lukáš Tecl, v. r.
oprávněná úřední osoba
oddělení sankčních řízení

Obdrží: [REDACTED]
prostřednictvím Mgr. Tomáše Šmucra, advokáta se sídlem Míru 231, 337 01 Rokycany,
ev. č. ČAK: 13890, IČO: 722 83 581
Obec Kamenný Most, se sídlem Kamenný Most 80, 273 26 Kamenný Most, IČO: 006 63 956